

MASZYNISTA

ORGAN ZWIĄZKU
ZAW. MASZYNISTÓW
KOLEJOWYCH

PISMO ZAWODOWE, POŚWIĘCONE SPRAWOM MASZYNISTÓW I KOLEJNICTWU

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca. Redakcja i Administracja Warszawa, Chmielna 9 m. 9, tel.: 195-28 i 539-00. Konto czekowe P. K. O. 3585. Cena pojedynczego numeru 25 groszy. Członkowie Związku otrzymują czasopismo bezpłatnie. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Anonimów nie uwzględnia się. Ceny ogłoszeń na ostatniej stronie.

TREŚĆ NUMERU: XI Walny Zjazd Delegatów Z. Z. M. — Wnioski postulatowe uchwalane na XI Walnym Zjeździe. — Protokół ze Zjazdu Dyspozytorów. — Spółdzielczość. — Sprawy służbowe. — Życie związkowe. — Wpłaty z Kasy Głównej Z. Z. M. — Podziękowania. — Zamiana. — Wspomnienia pośmiertne. — Ogłoszenia.

XI WALNY ZJAZD DELEGATÓW Z. Z. M. JASTRZĘBIE ZDRÓJ — 7-8.VIII.1931

DOKOŃCZENIE

Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej. Zabiera głos Przewodniczący Komisji, kol. **Wierzbicki**. Stwierdza, iż przez cały okres sprawozdawczy gospodarka Prezydium była celowa i dobra. Następnie omawia budżet oraz porównuje wydatki budżetowe za okres od 1.I.1929 do 30.VI.1931, jakie sumy były preliminarzowe, a jakie wydatkowane oraz wskazuje na nadwyżki i przekroczenie budżetowe. Odczytuje wszystkie protokoły Komisji Rewizyjnej.

Kończąc stawia wniosek o udzielenie ustępującemu Prezydium i Zarządowi Głównemu absolutorjum.

Przewodniczący otwiera dyskusję nad sprawozdaniem Prezydium i Głównej Komisji Rewizyjnej.

W dyskusji zabierali głos kol. kol.: **Buza** (Piotrków), **Matejko**, **Angerstein** (Kutno), **Jaworski** (Warsz.-Gł.), **Gruszczyński** (Sosnowiec), **Jackowski** (Warsz.-Gd.), **Domiński** (Bydgoszcz), **Chmielewski** (Tczew), **Brzeski** (Bydgoszcz), **Kotlarski** (Kraków).

Ze względu na wypowiedzenie się 10 mówców Przewodniczący zarządza wybór 2 mówców generalnych, którymi wybrani zostali kol. **Janik** (Dziedzice) i kol. **Witkowski** (Skarżysko).

Po wypowiedzeniu się mówców generalnych zabrali głos członkowie Prezydium w odpowiedzi na czynione im zarzuty.

Przewodniczący stawia pod głosowa-

wanie wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej o udzielenie ustępującemu Prezydium i Zarządowi Głównemu absolutorjum — większością głosów uchwalono.

Przewodniczący udziela głosu tow. **Kwapińskiemu**, który zmuszonym będąc do wyjazdu w słowach serdecznych żegna Zjazd, raz jeszcze życząc zdrowych i dobrych uchwał.

Przewodniczący zamyka obrady o godz. 23,45 do następnego dnia.

II DZIEŃ OBRAD.

Przed rozpoczęciem obrad Przewodniczący udziela głosu p. **Mec. Aschenbrennerowi** z Krakowa.

Na wstępie wyraża on wdzięczność za zaufanie i za pamięć ciągłą, jaką go wszyscy maszyniści darzą. Stwierdza, iż zespoleństwo, jakie panuje między nim a Związkiem, to nie tylko zwykłe stosunki, jakie panują między organizacją a obrońcą, lecz ścisła, serdeczna łączność, która każe wspólnie przeżywać epizody życia organizacyjnego. Maszyniści zorganizowani w Z. Z. M. stanowią jedną kochającą się rodzinę i nie zmienia to postaci rzeczy, że jeden drugiego atakuje na terenie organizacyjnym lub politycznym, bo przecież w każdej prawie rodzinie znajdują się sprzeczności, a mimo to stanowi ona jednolitą całość i jednym jest owiana duchem. I te zaburzenia w łonie organizacji to niejako walka między rodzicami i dziećmi, ścieranie się ich odmiennych zapatrywań i poglądów.

Dlatego też nie wolno jednych potępiać za odmiennie przekonania, gdyż każde z nich mają napewno miłość organizacji na względzie. I jakkolwiek byłaby najzaciętsza walka, najgorętsza dyskusja — zdrowa jest dotąd, dopóki nie mierzy w całość organizacji i dopóki przyświeca jej idea utrzymania jedności i siły organizacyjnej.

Kończąc wznosi okrzyk: „Zdrowa, jednolita organizacja maszynistów kolejowych — niech żyje!” (Długo niemilkące okłaski).

1. **Sprawozdanie Komisji Finansowo-Budżetowej.** Zabiera głos Przewodniczący Komisji, kol. **Stawski**. Szczegółowo referuje cały budżet i wnioski finansowe, nadesłane przez poszczególne Koła i Okręgi. Między innymi wnioskami o charakterze organizacyjnym Zjazd uchwalił obniżkę poborów Prezydium Związku oraz zaprzestanie budowy wszelkich domów związkowych na przeciąg 2 lat.

Wszystkie wnioski finansowe oraz sprawozdanie Komisji większością głosów zostały przyjęte przez Zjazd.

2. **Sprawozdanie Komisji Organizacyjnej.** Zabiera głos Przewodniczący Komisji, kol. **Jaworski**. Na wstępie podaje do wiadomości Zjazdu, iż statut ze zmianami, wprowadzonymi przez X Walny Zjazd, został przez Komisariat Rządu zatwierdzony. Następnie referuje wnioski organizacyjne, zgłoszone przez poszczególne Koła i Okręgi.

W związku z ostatnimi zarządzeniami o obniżce poborów pracowników oraz uszczuplenie uprawnień, Komisja podaje rezolucję, którą Zjazd jednogłośnie uchwalił:

REZOLUCJA.

XI-ty Walny Zjazd Delegatów Kół Z. Z. M. po dokładnym przedyskutowaniu obecnej sytuacji pracowników państwowych stwierdza, że:

1. Dotychczasowa polityka gospodarcza Rządu godzi stale i konsekwentnie w najżywotniejsze interesy pracowników państw, i kolejowych przez stałe i systematyczne pogarszanie nabytych przez nich praw oraz obniżania stopy życiowej przez obniżkę poborów, dochodzącą do 35%, wstrzymanie etatów i awansów, masowe redukcje w wieku, pozwalającym do dalszej pracy przy jaknajlepszym stanie zdrowia, korzystając z obecnych przepisów pragmatyki służbowej (par. 125, 126).

2. XI Walny Zjazd wczuwa się z całym zrozumieniem w ciężką sytuację gospodarczą Państwa i konieczność zrównoważenia budżetu, jednakże zastrzega się i protestuje przeciwko dokonywaniu oszczędności i równowagi budżetu wyłącznie kosztem pracowników kol. i państw. z pominięciem sfer posiadających, które do świadczeń na rzecz Skarbu Państwa nie zostały pociągnięte, a w dodatku są poważnie ze Skarbu Państwa subsydiowane.

3. XI-ty Walny Zjazd stwierdza ponadto, że posunięcia Rządu doprowadziły do podziału pracowników kol. i państwowych na dwie kategorie: uprzywilejowanych (wojsko i policja) i nieuprzywilejowanych (pracownicy państw. cywilni), w ten sposób, że zawodowym wojskowym i policji obniżono pobory do 25%, gdy natomiast obniżka poborów cywilnych pracowników państwowych dochodzi do 35%, wprowadzając przez to głębokie rozgoryczenie w ich szeregach, które zewszecznym nie leży w interesie Państwa.

4. XI-ty Walny Zjazd stwierdza, że dotychczasowa walka Prezydium Z. Z. M. o przywrócenie dokonanych obniżek, które zepchnęły pracowników kol. i państwowych poniżej minimum egzystencji, a nawet na dno nędzy, nie odniosła pożądanych rezultatów i wzywa Prezydium do kontynuowania tej walki nadal wspólnie z innymi organizacjami, które szczerze o poprawie losu pracowników kol. i państwowych myślą i w tym kierunku dążą.

5. XI-ty Walny Zjazd upoważnia Prezydium Z. Z. M. do wykorzystania w tej walce wszystkich dostępnych środków nie wyłączając strejku i wzywa w tej ciężkiej chwili wszystkich maszynistów i pomocników do zorganizowania się w jednej silnej organizacji, stojącej na straży ich interesów, jaką jest Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych w Polsce.

Następnie przystąpiono do dalszego punktu porządku obrad:

3. **Sprawozdanie Komisji Postulatowej.** Przewodniczący udziela głosu kol. Witkowskiemu, który opierając się na wnioskach nadesłanych przez Koła i Okręgi, poddaje pod obrady Zjazdu uchwały Komisji. Wniośki postulatowe uchwalone przez Zjazd podajemy poniżej.

4. **Sprawozdanie Komisji Matki.** Zabiera głos kol. Lisowski, ogłaszając wyniki tajnego głosowania. Wybrani zostali:

Prezesem — kol. Borkowski Piotr (Warszawa).

I Vice-Prezesem — kol. Komorowski Jan (Warszawa).

II Vice-Prezesem — kol. Janus Ed-

mund (Katowice).

Sekretarzem — kol. Siadak Waclaw (Poznań).

Skarbnikiem — kol. Lisiewicz Józef (Warszawa).

Komisja Rewizyjna kol. kol.: Bartus Józef (Katowice), Wierzbicki Władysław (Gdynia), Witkowski Bolesław (Skarżysko); zastępcy Komisji Rewizyjnej kol. kol.: Kozarzewski Bolesław (Białystok), Łotkowski Wł. (Skarżysko), Domiński Piotr (Bydgoszcz).

Po wyczerpaniu porządku obrad Przewodniczący, kol. Borkowski zamyka XI-ty Walny Zjazd Z. Z. M. okrzykiem: „Związek Zawodowy Maszynistów Kolejowych niech żyje!”.

WNIOSKI POSTULATOWE

UCHWALONE NA XI WALNYM ZJEŹDZIE Z. Z. M.

I. Wnioski w sprawie poborów zasadniczych.

1. Walny Zjazd domaga się przywrócenia poborów zasadniczych do normy przed dokonaniem obniżek t. j. przywrócenia 15% poborów odjętych wszystkim pracownikom państwowym i 20% odjętych pracownikom państwowym w Warszawie, na Górnym Śląsku i w powiecie morskim (dodatek stołeczny i kresowy).

2. Domaga się wypłacenia zaległego dodatku mieszkaniowego za 1928.

3. Domaga się dla Zagłębia Dąbrowskiego dodatku drożyznianego w wysokości 20% z uwagi na drożyznę środków pierwszej potrzeby.

4. Żąda unormowania komornego tak, jak to miało miejsce za czasów zaborczych t. j. że komorne wynosiło tyle, ile wynosił dodatek mieszkaniowy.

II. Godzinowo - kilometrowe.

5. Domagamy się podwyższenia godzinowo-kilometrowego na przestrzeniach górzystych z uwagi na specjalne właściwości pracy i teren górzisty oraz na krótkich odcinkach w zagłębiu przemysłowym.

6. Walny Zjazd energicznie protestuje przeciwko zamachowi na polury uboczne drużyn parowozowych.

7. Żądamy podwyższenia godzinowego na przetokach.

8. Domagamy się zmiany dodatków ubocznych na kolejkach wąskotorowych z wagonowo-strefowego na godzinowo - kilometrowe.

III. Prawa i obowiązki.

9. Domagamy się wprowadzenia pragmatyki służbowej, opracowanej przez Z. Z. M. i Z. Z. K. i wniesionej do Sejmu.

10. Domagamy się, by zdyskwalifikowani Koledzy w służbie parowozowej byli zatrudnieni na innych stanowiskach służbowych do czasu wystąpienia pełnej emerytury.

11. Domagamy się, by degradowani pracownicy z chwilą przywrócenia poprzednio posiadanej grupy otrzy-

mywali i poprzednio posiadany szczebel, a nie, jak to się obecnie dzieje, że przeważnie otrzymują szczebel a.

12. Domagamy się, by ślusarzy-kandydaci przemianowani zostali na pracowników etatowych.

13. Żądamy skrócenia czasokresu do posunięć w szczeblach z trzech na 2½ roku.

14. Domagamy się, by posunięcia do wyższych grup uposażenia odbywały się na podstawie listy starszeństwa.

15. Domagamy się unormowania dla kandydatów na maszynistów czasokresu jazdy na parowozie w charakterze pomocnika do uzyskania etatu maszynisty oraz przyjęć kandydatów na maszynistów w/g faktycznego zapotrzebowania.

16. Domagamy się, by opinia służbowa w stopniu dostatecznym wystarczała do awansu na maszynistów II i I kl. oraz, żeby w Komisjach Kwalifikacyjnych zasiadali przedstawiciele Związku celem uniknięcia niesprawiedliwego wydawania kwalifikacji.

17. Domagamy się przesunięcia na kolejkach wąskotorowych maszynistów do grupy IX-ej i pomocników maszynistów II kl. do gr. XI-ej.

18. Żądamy wprowadzenia listy starszeństwa na kolejkach wąskotorowych, gdyż do obecnego czasu listy takiej nie posiadamy.

IV. Etaty i awanse.

19. Domagamy się uruchomienia awansów i etatów wstrzymanych z dn. 1.I. 1931.

20. Awansowanie i etatowanie pracowników na kolejkach winno się odbywać na zasadach takich, jak na kolejkach normalnych.

21. Zjazd domaga się, by na pociągach pospiesznych zaprowadzono 6-godz. dzień pracy.

V. Umundurowanie.

22. Domagamy się przyznania pełnego umundurowania dla maszynistów i ślusarzy-kandydatów.

23. Sprzeciwiamy się wydawaniu gotowych mundurów, które są niedostateczne, a domagamy się szycia na miarę.

VI. Normy węglowe i smary.

24. Z powodu stałych przesmarów i przepałów należy domagać się zwiększenia normy.

25. Domagamy się unormowania premii węglowej, t. j. jednolitej na całe kolejnictwo polskie, na dwie dekady, t. j. letnią i zimową.

VII. Przydział parowozów i zmiana oświetlenia.

26. Domagamy się przydziału odpowiedniejszych parowozów oraz zaprowadzenia zmiany w oświetleniu parowozów, gdyż obecne oświetlenie naftowe jest niewystarczające.

VIII. W sprawie turnusów.

27. Turnusy służbowe winny być opracowane, by nie przekraczały ustawowego 8-godz. dnia pracy oprócz poc. posp., gdzie winien obowiązywać 6-godz. dzień pracy.

28. Domagamy się, aby wszystkie godziny od przyjęcia aż do zdania parowozu w parowozowni płatne były.

29. Domagamy się powoływania do układania turnusów służbowych przedstawicieli Związku Z. M.

IX. Zmiana nomenklatury.

30. Nazwa „pomocnik maszynisty I i II kl.” jest nieodpowiednia i należy ją zmienić na „zastępca maszynisty”.

X. Pomoc lekarska, badania okresowe.

31. Domagamy się, by periodyczne badania lekarskie odbywały się co 5 lat.

32. Żądamy założenia jednolitej Kasy Chorych z prawem wyboru lekarza i zniesienia obecnej pomocy lekarskiej.

33. Domagamy się zapisywania przez lekarzy lekarstw takich, jakich choroba wymaga, a nie, jak to ma miejsce obecnie, że lekarz przy zapisywaniu lekarstwa skrępowany jest zarządzeniami administracji.

34. Żądamy opłacania przez Skarb Państwa całkowitych kosztów leczenia w lecznicach i zakł. klimatycznych dla członków i ich rodzin.

XI. Sprawa mieszkaniowa.

35. Żądamy przydziału mieszkań służbowych w blokach kolejowych w Gdyni dla pracowników wyłącznie z Gdyni.

36. Protestujemy przeciw potrącaniu wstecz od 1.X. 1930. podwyższonego czynszu za mieszkania skarbowe, zamieszkałe przez pracowników kolejowych.

37. Żądamy budowy mieszkań służbowych dla drużyn parowozowych, zwłaszcza w większych ośrodkach przemysłowych, gdzie o mieszkanie trudno.

38. Należy wystąpić do M. K. celem wydania zarządzenia, żeby umowy o najmie lokalu w domach kolejowych

obowiązywały tak długo, jak długo pracownik lokal zajmuje, a nie jak obecnie są odnawiane i opłacane markami stemplowymi co rok.

39. Żądamy wypłacenia dodatku mieszkaniowego dla Maciejkowic na równi z Chorzowem, t. j. w/g klasy III-ej, a nie jak to ma miejsce dotychczas, że dodatek ten wypłaca się w/g klasy IV.

XII. Szkolenie personelu.

40. Czas stracony na pouczanie drużyn parowozowych winien być zaliczony do turnusu.

41. Domagamy się powoływania kandydatów na odpowiednie kursy, celem należytego szkolenia personelu.

XIII. Sprawy ruchowe.

42. Rozdział pociągów na poszczególne Dyrekcje jest nierównomierny i dokonywany z krzywdą dla pracowników. Domagamy się podziału takiego, by odpowiadał wymogom sprawiedliwości.

43. Domagamy się zwiększenia procentu hamowania pociągów i wobec częstych jazd tendrami naprzód wydania drużynom parowozowym odpowiednich binokli.

44. Wobec tego, że parowozy z tendrami nie nadają się na pociągi podmiejskie z powodu braku obrotnic na stacjach zwrotnych domagamy się przydziału tendrzaków do tych pociągów.

XIV. Dodatek funkcyjny.

45. Domagamy się przyznania dodatku funkcyjnego dla pom. masz. pełniących służbę maszynisty.

XV. Przejazdy ulgowe.

46. Domagamy się wydawania biletów bezpłatnych dla pomocników maszynistów na II kl., a nie jak to ma miejsce dotychczas na III kl.

47. W czasie urlopu wypoczynkowego bilety bezpłatne dla pracownika i rodziny winny być wydawane z prawem korzystania z pociągów pospiesznych.

48. Żądamy wydawania biletów bezpłatnych na czas, a nie, jak to się obecnie dzieje, że bilet otrzymuje się wtenczas, gdy pracownik urlop już wykorzystał.

49. Domagamy się przyznania pojedynczym członkom rodziny po trzy bilety bezpłatnie w ciągu roku, a nie jak obecnie trzy bilety na całą rodzinę.

XVI. Sprawa szkolna.

50. Domagamy się zwrotu całkowitej opłaty szkolnej dla dzieci pracowników państwowych.

XVII. Kary i odszkodowania.

51. Protestujemy przeciwko usuwaniu drużyn parowozowych od jazdy za przejechanie semaforu ustawionego na „stój” przed zakończeniem dochodzenia służbowego. Kary winny być nakładane na pracowników za przewinienia po zakończeniu dochodzenia, a nie jak to się dzieje o-

becnie, że kary nakłada się przed zamknięciem dochodzeń (zdejmowanie z parowozu, zdejmowanie z pociągów na przetoki i t. d.).

52. Domagamy się energicznych wystąpień w M. K. przeciwko zbyt surowym wyrokom Komisji Dysc.

53. Żądamy rozpatrywania docho-
dzeń karnych przez Wydział Mecha-
niczny, a nie przez W-ł Eksploata-
cyjny i Osobowy, jak się to obecnie
dzieje.

54. Domagamy się, aby degradacje pracowników dokonywane przez Komisje Dyscyplinarne, nosiły charakter terminowy, po którym pracownik mógłby otrzymać poprzednio posiadaną grupę i szczebel.

55. Żądamy zniesienia odszkodowań, nakładanych na drużyny parowozowe za uszkodzenie parowozów lub taboru kolejowego.

XVIII. Sprawa sygnalizacji.

56. Domagamy się ujednostajnienia sygnalizacji.

57. Żądamy ustawienia tarcz ostrzegawczych przed semaforami wyjazdowymi na stacji Płyćwia i Myszków w kierunku Warszawy i przed semaforami wyjazdowymi na st. Blachownia i Herby Polskie i od st. Szczakowa przed semaforami odstępowymi do st. Kraków.

XIX. Emerytowanie pracowników.

58. Domagamy się, by wszyscy maszyniści, którzy mają wysłużoną pełną emeryturę i VIII-mą gr. uposażenia byli bezwzględnie emerytowani, natomiast protestujemy przeciwko emerytowaniu pracowników, którzy nie wysłużyli pełnej emerytury.

XX. Odszkodowania w razie dyskwalifikacji na wzrok lub słuch.

59. Domagamy się wyznaczenia renty za uszkodzenia zdrowia dla zdyskwalifikowanych na wzrok i słuch i inne nabyte wady zdrowia.

XXI. Lokale wypoczynkowe.

60. Należy pobudować lokale wypoczynkowe dla drużyn parowozowych na kolejkach wąskotorowych, gdyż obecnie drużyny wypoczywają w pudłach wagonowych, które do tego celu się nie nadają.

Wnioski dotyczące różnych spraw.

61. Wobec tego, że wszystkie działy służby kolejowej są reprezentowane w Komisjach mieszkaniowych za wyjątkiem działu mechanicznego, domagamy się, by w posiedzeniach tych Komisji brał udział także przedstawiciel działu mechanicznego i Związku.

62. Domagamy się podwójnej opłaty za pracę nocną i świąteczną.

63. Protestujemy przeciw mieszaniu się policji w stosunki służbowe na kolejach oraz przeciw aresztowaniu maszynistów w razie wypadków. Żądamy energicznych wystąpień Prezydium w M. K.

64. Żądamy przydzielenia trzecia-
ków na poc. towarowe i tranzytowe
na odcinkach ponad 100 km.

65. Obecnie utrzymanie w czystości mechanizmu zewnętrznego parowozu należy do obowiązków pomocnika maszynisty, domagamy się, by w przyszłości czynności te spełniali robotnicy.

66. Domagamy się przywrócenia na kolejach wąskotorowych w miejscach palaczy robotników — słusarzy-kandydatów.

67. Żądamy zniesienia marszrut, a wprowadzenia książek służbowych, co przyniesie oszczędności dla Skarbu Państwa oraz udogodnienie dla drużyn parowozowych.

68. Żądamy, aby na kolejach polskich w święta i niedziele został wstrzymany ruch towarowy, jak to ma miejsce w krajach sąsiednich, celem zapewnienia pracownikom wypoczynku świątecznego.

69. Żądamy zwrotu kosztów przeprowadzki dla tych drużyn parowozowych, które z powodu zniesienia parowozowni przeniesione zostały do innych miejsc służbowych.

70. Żądamy zniesienia opłat stemplowych na memorjałach związkowych, wnoszonych do administracji kolejowej.

71. Domagamy się, by w czasie zmniejszonego ruchu zatrudniano na parowozie słusarzy-kandydatów w miejsce palaczy-robotników.

72. Należy wystąpić do M.K. o lepszą izolację w budce maszynisty, gdyż obecny sposób wykonywania tej izolacji jest niewystarczający.

73. Należy żądać wydania dla drużyn parowozowych książeczek obrachunkowych z wykazaniem sumy wypłaty i sum potrąconych.

74. Domagamy się zniesienia odpowiedzialności za należyte płukanie parowozów.

75. Zdegradowanych do niższej grupy uposażenia wstawić na pierwsze miejsce w grupie, do której zostali zdegradowani, jako najstarszych.

PROTOKÓŁ

ze Zjazdu dyspozytorów, odbytego w czasie trwania XI Walnego Zjazdu Maszynistów w Jastrzębiu Źdroju d. 7 i 8 sierpnia 1931 r.

Obecni byli: kol. kol.: Iwański — Lwow, Witkowski — Radom, Gunterman — Stanisławów, Mas — Katowice, Kowalewski — Gdańsk, Latinek — Kraków, Matuszewski — Poznań. Lisowski — Kraków, prezes sekcji dyspozytorów.

Porządek dzienny: 1) Zagajenie; 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zjazdu. 3) Wybór przewodniczącego oraz sekretarza Zjazdu. 4) Sprawozdanie prezesa sekcji dyspozytorów. 5) Dyskusja nad sprawozdaniem prezesa. 6) Wybór prezesa sekcji dyspozytorów oraz jego zastępcy. 7) Wolne wnioski.

Odczytano protokół ostatniego walnego Zjazdu, który zebranie jednogłośnie przyjął.

Przewodniczącym Zjazdu wybrano kol. Lisowskiego a sekretarzem kol. Matuszewskiego.

Po sprawozdaniu wywiązała się dyskusja, w której przemawiali wszyscy koledzy, omawiając warunki w jakich pracują, narzekając równocześnie, że postulaty dyspozytorów nie są do tego czasu przez M. K. załatwione. Kolega Lisowski wyjaśnia, które zostały odmownie przez M. K. załatwione, a które jeszcze czekają w M. K. załatwienia.

Po dyskusji uchwalono absolutorjum kol. Lisowskiemu za jego dotychczasową pracę i przystąpiono do wyboru prezesa sekcji dyspozytorów, którym wybrano kol. Lisowskiego ponownie 7 głosami na 8 głosujących, jeden głos wstrzymał się od głosowania.

Zastępcą wybrany został kol. Kowalewski oddz. Gdańsk.

Przystąpiono do wolnych wniosków, w których dyspozytorzy wysuwają swe żądania celem załatwienia tychże w M. K.

1) Przyznanie dyspozytorom i instruktorom VII gr. uposażenia.

2) Przyznanie całkowitego umundurowania dysp., instruktorom i załodkom parowozowni oraz kożuchów dla instruktorów długich, a dla dyspozytorów — krótkich oraz płaszczy ochronnych.

3) Przyznanie dyspozytorom i instruktorom premii warsztatowej.

4) Domagamy się, by stanowiska dyspozytorów były obsadzone przez maszynistów wyłącznie.

5) Podniesienie ryczałtu z 60 na 100 złotych.

6) Podniesienie wynagrodzenia za noc na 2 zł.

Na tem Walne zebranie zamknięto.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ

SPÓŁDZIELCZOŚĆ — POTEŹNYM RUCHEM SPOŁECZNYM.

Międzynarodowe Biuro Pracy w Genewie ogłosiło ostatnio najświeższe dane o stanie spółdzielczości w poszczególnych krajach. Liczba spółdzielni w całym świecie, oprócz Rosji wynosi 246,547, obejmujących niespełna 40,000,000 członków, podczas gdy jeszcze w 1925 r. — było 207,949 spółdzielni, liczących 35,500,000 członków.

Największą grupę stanowią spółdzielnie rolnicze w liczbie 161,000 stowarzyszeń, a następnie idą spółdzielnie spożywców z liczbą 18,000 organizacyj. Jeśli idzie o stan członków, to pierwsze miejsce zajmują spółdzielnie spożywców z 16 milionami, a drugie miejsce spółdz. rolnicze z 15½ milionami członków.

Po uwzględnieniu ruchu kooperatystycznego w Rosji cyfry powyższe przedstawiają się następująco:

368,000 spółdzielni i 74,800,000 członków.

Z. Z. K. W SPRAWIE RUCHU SPÓŁDZIELCZEGO.

W zagadnieniu współpracy ruchu zawodowego z ruchem spółdzielczym został zrobiony krok naprzód. Na wniosek bowiem Komisji Ekonomicznej na IX Zjeździe Delegatów Z.Z.K. — zapadła jednogłośnie następująca rezolucja:

Zważywszy:

1) że spółdzielnie kolejowe dążą do polepszenia bytu pracowników kolejowych przez udzielanie im lepszych cen, gatunku towarów, oraz dogodniejszych form płacenia;

2) że w wielu miejscowościach, jak Nowy Sącz, Kraków, Skarżysko, Lublin, Luniniec, Pruszków i inne — spółdzielnie kolejowe rozwijają się silnie i w poważnej mierze regulują ceny rynkowe z korzyścią dla tamtejszych pracowników kolejowych — a przez to przyczyniają się do podniesienia ich stopy życiowej;

3) że spółdzielnie przez budowanie proletariackich placówek przystępują komórki pod przyszły ustroj społeczny, a tem samem mają zbieżne cele z klasowym ruchem zawodowym

IX Zjazd Z.Z.K. wzywa zrzeszonych kolegów, by:

a) w miejscowościach, gdzie istnieją spółdzielnie kolejowe — tamtejsze Koła Z.Z.K. łącznie z miejscowemi prowadziły propagandę za przystępowaniem do spółdzielni i popieraniem jej czynnie w codziennem życiu gospodarczem;

b) w miejscowościach o większych skupiskach kolejarzskich, gdzie wogóle niema żadnej spółdzielni — dążyć do uruchomienia spółdzielni kolejowej w porozumieniu z Krajową Spółdzielnią Spożywców Kolejarzy w Warszawie.

SPRAWY SŁUŻBOWE

BILETY WOLNEJ JAZDY.

Ministerstwo Komunikacji zarządzeniem do wszystkich Dyrekcji Kolejowych z dn. 14.VII.31 Nr. P/2 16282/31 — odwołało swe poprzednie zarządzenie, mocą którego włożony był na pracowników kolejowych obowiązek zwracania wyko-

rzystanych jednorazowych bezpłatnych biletów tym urzędem, które bilety te wydały. Bilety po zużyciu należy oddawać przy wyjściu z peronu bileterom.

Ponadto Ministerstwo Komunikacji Zarz. Nr. 5/2/13431/31 wydało zarządzenie Dyrekcjom, że bilety na

bezpłatny przejazd należy wydawać pracownikom na wszystkie dni wolne od pracy, zatem na niedziele i święta, wolne dni od służby w turnusie itp.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Komunikacji z dn. 13 czerwca 1931 r. Nr. P./7197/31 o ustalaniu szczebla w razie obniżenia grupy uposażenia lub kategorii wynagrodzenia.

W razie obniżenia pracownikowi grupy uposażenia lub kategorii wynagrodzenia w przypadkach, przewidzianych w §§ 35 i 129 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. z roku 1929 Nr. 57, poz. 447), albo nałożenia na pracownika, przewidzianej w § 66 wspomnianego rozporządzenia kary dyscyplinarnej usunięcia z dotychczasowego stanowiska w drodze przeniesienia w obręb tej samej lub do innej miejscowości z równoczesnym obniżeniem uposażenia lub wynagrodzenia, należy się pracownikowi w niższej grupie uposażenia względnie kategorii wynagrodzenia ten szczebel, który posiadał w grupie (kategorji) wyższej, przyczem czas pracy spędzony w ostatnio posiadanym szczeblu w grupie (kategorji) wyższej, zalicza się do posunięcia do następnego szczebla w obrębie niższej grupy uposażenia względnie kategorii wynagrodzenia.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 września 1929 r.

OPÓŹNIENIA POCIĄGÓW.

W ostatnich czasach na kolejach dają się zauważyć częste opóźnienia pociągów. Niema pociągu, któryby wyszedł ze stacji początkowej nieopóźniony o 1 — 2 min., a zdarza się, że i o 4 min. Poza to w czasie jazdy bywają opóźnienia na stacjach przejściowych i przystankach.

W czem tkwi przyczyna tych opóźnień? Gdzie szukać winowajców?

Jako maszynista parowozowy, a więc jako ten, który niejednokrotnie na swojej skórze odczuwa skutki tych opóźnień oraz najłatwiej może zbadać przyczyny, zauważyłem, iż często winni są dyżurni ruchu. Zdarza się tak, iż dyżurny ruchu, który za 1 min. ma odprawić pociąg, jest oddalony od swego posterunku o 200 metrów, na przebycie których przy najlepszych warunkach potrzebuje 2 min. czasu, wyjście na peron i podanie sygnału trwa 1 min., zatem pociąg już wychodzi opóźniony 3 min. Czasami na drodze dobrze spełnionego obowiązku stają względy czysto osobiste: np. dyżurny ruchu zajął się rozmową ze swoim znajomym w kancelarii i w 2 min. po czasie przypomniał sobie, że ma odprawić pociąg, który oczywiście wówczas odchodzi z 2-minutowym opóźnieniem.

Przykłady napozór blahe może, ale jak ciężkie ponoszą za sobą konsekwencje.

Drugim czynnikiem powodującym częste opóźnienia są drużyny konduktorskie.

Kierownicy pociągów przychodzą do maszynisty dla załatwienia formalności służbowych wtedy, gdy jest czas odjazdu. Na przystankach, gdy pociąg zatrzyma się nie wychodzą zaraz z wagonu, lecz najspokojniej wypełniają raport pociągowy.

Opóźnienia z powyższych przyczyn są bardzo znaczne. Jeżeli weźmiemy pod uwagę pociąg podmiejski, który w obydwie strony przebiega 100 klm. przeciętne opóźnienie wyniesie 6 min.

Stosując wyliczenie to do całego węzła warszawskiego, z którego na dobę odchodzi 200 poc., otrzymamy 20 godz. opóźnienia. Na każdą godzinę trzeba spalić 100 kłg. węgla, na 20 godzin — 2,000 kłg. Widzimy więc, jak poważne straty kolejnictwu przynoszą te „minutowe” opóźnienia. A przecież to tylko węzeł warszawski. A przecież to tylko węzeł warszawski. A czyż nie możnaby tem przyswojonem prawem opóźniania pociągów, nieujawnionem w rozkładzie jazdy, zwiększyć szybkość pociągów lub usprawnić ich funkcjonowanie? Zapewne tak. Trzeba tylko, aby ci nieujawnieni winowajcy zechcieli zdać sobie sprawę z tego, jak wielkie straty przynoszą Państwu przez swój brak obowiązkowości.

Maszynista par. Warsz. Wschodnia.

ZYCIE ZWIĄZKOWE

WYSTĄPIENIA I INTERWENCJE

Dn. 18.VIII.31 w M. K. w sprawie dodatku ekonomicznego na dzieci, które ukończyły 18 rok życia oraz w sprawie osobistej kol. Krawca ze Lwowa — kol. **Komorowski**.

Dn. 19.VIII. 31 — w M. K. — w sprawie kolonji mieszkaniowej w Gdyni — kol. kol. **Komorowski, Wierzbicki, Matjasz**.

Dn. 22.VIII.31. — w M. K. w sprawie kol. Chorośńskiego z Warsz.-Gdańskiej — kol. **Komorowski**.

Dn. 28.VIII 31 w DOKP Wilno w sprawie masz. Kozarzewskiego — kol. kol. **Borkowski i Schabowski**. Wilno — kol. **Borkowski**.

PRACE ORGANIZACYJNE PREZYDJUM.

Dn. 18.VIII.31. — Zebranie Koła Warszawa-Gdańska — kol. kol. **Komorowski, Lisiewicz**.

Dn. 27.VIII.31. — Zebranie Koła Warszawa-Główna — kol. kol. **Borkowski, Lisiewicz**.

Dn. 28.VIII.31. — Zebranie Koła Wilno — kol. **Borkowski**.

Dn. 29.VIII.31. — Zebranie Koła Lublin — kol. **Lisiewicz**.

Dn. 29.VIII.31. — Zebranie Koła Warsz.-Wschodnia — kol. **Komorowski**.

Dn. 30.VIII 31. Otwarcie lokalu ZZM w Częstochowie — kol. kol. **Komorowski, Siadak i Lisiewicz**.

**

DALSZE PROTESTY PRZECIWKO OBNIŻCE PŁAC.

Członkowie kół miejscowych naszego Związku w Skarżysku, Sosnowcu, Gdyni, Warszawie-Gdańskiej, Zbąszyniu i Warszawie-Główniej na zebraniach kół uchwalili rezolucje protestacyjne przeciwko obniżce płac:

Członkowie Koła Miejsowego Z. Z. M. zgromadzeni na Walnym Zebraniu protestują jak najbardziej stanowczo przeciwko cofnięciu 15-procentowego dodatku do poborów. Dotkliwa ta obniżka spychająca pracowników państwowych na dno nędzy i odbierająca im możliwość ludzkiej egzystencji

stencji musi być uznana za niesprawiedliwą i krzywdzącą. Jest ona jeszcze jednym dowodem na to, iż Rząd usiłuje zaradzić trudnościom wynikającym z przesilenia gospodarczego kosztem jednej tylko warstwy społeczeństwa, która i tak dla Państwa ponosiła dotąd i ponosi nadal największe ciężary. Obniżenie wartości płac, a skutkiem tego także i zdolności konsumpcyjnej poważnego odłamu ludności nie może przyczynić się do poprawienia sytuacji gospodarczej, lecz wręcz przeciwnie na sytuację tę wpłynie ujemnie. W szczególności obniżka płac pracowników kolejowych uznana być musi za niczem nieusprawiedliwioną, skoro koleje mimo szeregu niesłusznych ciężarów na nie nałożonych i mimo obciążenia ich licznymi nieusprawiedliwionymi wydatkami wykazują jednakże czyste dochody, zdobyte ciężką i ofiarną pracą kolejarzy.

Oburzenie pracowników państwowych z powodu krzywdy, której doznali, wzmagają się i powiększa się jeszcze wskutek tego, iż Rząd uznał za stosowne wyłączyć od wspólnej ofiary i od wspólnych wyrzeczeń wojskowych zawodowych i policje, chociaż wojskowi ci są nierównie lepiej uposażeni od innych pracowników państwowych. Rozgorączczenie mas pracowniczych spowodowane temi zarządzeniami jest zjawiskiem groźnym, którego skutki mogą być nieobliczalne. Zebrani domagają się zatem natychmiastowego przywrócenia cofniętych dodatków, pozatem zaś zaprzestania wszelkich dodatkowych, a gnębiących kolejarzy zarządzeń jak wstrzymanie awansów i nadawanie etatów, redukcja i t. p.

Zebrani akceptują w zupełności stanowisko Zarządu Głównego i Prezydium Zw., wyrażając im pełne zaufanie i wzywając te organy Związku do energicznej akcji celem przywrócenia cofniętych dodatków, zapewniają je o całkowitem i bezwzględnie swoim poparciu wszelkimi środkami stojącymi do dyspozycji zebranych.

KRAKÓW.

Zjazd Okręgowy. W dn. 23 czerwca r. b. odbył się w Krakowie doroczny Walny Zjazd Okręgu Krakowskiego ZZM. Zjazd zajął prezes Okręgu kol. Spyt powitaniem prezesów kół i delegatów, którzy zjawili się w komplecie oraz przedstawiciele sekcji dyspozytorów kol. Lisowskiego i La-

tinka, jak również zebranych na sali gości. Poczem przedstawił działalność Zarządu Okręgowego w czasie od 26 czerwca 1930 do 23 czerwca 1931 r. Sprawozdanie kol. Spyta uzupełnił wiceprezes kol. Szymonek, który zaznaczył, że jakkolwiek praca organizacyjna w okresie sprawozdawczym była nader trudną, to jednak dzięki pracy i zabiegom kol. Spyta oraz całego Zarządu Okręgowego znaczny procent spraw członków zostało pomyślnie załatwione, wobec czego poczuwa się do miłego obowiązku złożyć przedewszystkiem kol. Spytowi, a następnie wszystkim członkom Zarządu za owocną współpracę serdeczne i o dziękowanie.

Sekretarz kol. Wolf złożył sprawozdanie ze spraw administracyjnych, z którego wynika, że w okresie sprawozdawczym wpłynęło do Zarządu Okręgowego 960 pism, interwencji u różnych władz przeprowadzono 164 w okresie sprawozdawczym w czem ponad 70 proc. z wynikiem dodatnim. Następnie przedstawił działalność Zarządu Okręgowego na polu oświatowym przez urządzenie bibliotek w szkołach oraz urządzenie odczytów i wycieczek. Poczem przedstawił ilostan członków który pomimo wyjścia w stan spoczynku kilkunastu starszych kolegów wzrasta, przyczem zaznaczył, że sprawność organizacyjna w kołach miejscowych w okresie sprawozdawczym poczyniła znaczne postępy za co przewodniczącym kol. składa podziękowanie.

Skarbnik Okręgu kol. Kowalczyk przedstawił stan finansowy Okręgu za okres sprawozdawczy, wyszczególniając poszczególne ustępy sprawozdania, przyczem wyraził nadzieję, że wobec coraz większego zrozumienia spotykanego wśród członków Związku praca organizacyjna, w której od lat 10 bierze udział, jako skarbnik Okręgu dzięki sumiennej i gorliwej pracy całego Zarządu Okręgowego wydawać będzie coraz lepsze rezultaty. Przemówienie kol. Kowalczyka nagrodzili zebrani oklaskami.

Po obszernej dyskusji nad sprawozdaniem Zarządu Okręgowego, w której poruszono szereg spraw postulatowych oraz organizacyjnych uchwalono na wniosek Komisji Rewizyjnej jednogłośnie Zarządowi Okręgowemu pełne zaufanie oraz podziękowanie za dotychczasową pracę.

Po wysłuchaniu sprawozdania kol. Lisowskiego odnośnie do spraw dyspozytorów oraz przeprowadzonych w tych sprawach interwencji w M. K. oraz w Dyrekcji przyjęto sprawozdanie to do wiadomości z tem, że jak ze sprawozdania wynika — sprawy dyspozytorów nie zostały dotąd przez miarodajne czynniki należycie docenione tak pod względem przydziału umundurowania jak również w wielu innych wypadkach. Wobec czego Zjazd domaga się dalszego kontynuowania zabiegów na terenie M. K.

Po dyskusji nad sprawą obniżki 15 proc. poborów oraz zapowiedziami w prasie nad dalszem obniżaniem poborów, uchwalono następującą rezolucję:

„Zjazd Okręgowy Maszynistów Okręgu Krakowskiego protestuje energicznie przeciw obniżaniu poborów pracowników kolejowych i wtrącaniu tychże wobec wrażliwej drożyzny w skrajną nędzę. Zjazd konstataje, że pobory wielu pracowników przed obniżką 15 proc. były poniżej kosztów utrzymania rodziny. Zjazd domaga się przywrócenia 15 proc. obniżki poborów jako nieuzasadnionej. Zjazd wyraża wotum zaufania władzom Związkowym i domaga

się dalszej obrony swych słusznych spraw, zaznaczając ze swej strony, że jest solidarnie przygotowany do obrony tych praw na zarządzenie swych central”.

Po omówieniu spraw lokalnych oraz okręgowych i uzgodnieniu wystąpień do władz w poszczególnych sprawach zamknął przewodniczący obrady, dziękując zebranym za przybycie.

STANISŁAWÓW.

Otwarcie Kółka Technicznego. Dn 19 kwietnia r. b. nastąpiło otwarcie Kółka Technicznego przy kole miejscowym ZZM.

Oddawna już członkowie koła czuli potrzebę stworzenia tej placówki oświatowej, aby mieć możność zaznajamiania się ze wszystkimi zdobyczami wiedzy technicznej. To też gdy na zebraniu Koła w dn. 18 marca r. b. Przewodniczący podał wniosek utworzenia Kółka Technicznego, wszyscy z ogromnem uznaniem przyjęli ten wniosek, wybierając Zarząd Kółka w osobach kol. **Gundermana**, jako przewodniczącego, kol. **Świątczaka**, jako sekretarza i kol. **Wiewiórskiego** jako skarbnika. Zarząd Kółka energicznie wziął się do pracy i przygotował otwarcie Kółka na dzień 19 kwietnia r. b.

W uroczystości wzięli udział: p. inż. **Chojecki** dyrektor Wydziału Mechanicznego, p. inż. radca **Firich** kontroler trakcji, p. inż. **Langer**, zast. naczelnika parowozowni, p. inż. **Kruszewski** z Warszawy oraz z ramienia Zarządu Głównego sekretarz Związku — kol. **Siadak**.

Zebranie zagał Przewodniczy Koła, kol. **Brzezina**, oddając dalsze przewodnictwo kol. **Gundermanowi**.

Kol. **Gunderman** w krótkim przemówieniu podkreślił znaczenie istnienia przy Kole Kółka Technicznego, poczem udzielił głosu p. inż. **Kruszewskiemu**, redaktorowi „Techniki Parowozowej”, który wygłosił odczyt p. t. „Stulecie parowozu”. Kończąc swój odczyt p. inż. **Kruszewski** poświęcił kilka słów potrzebie samokształcenia się w dziedzinie technicznej, podkreślił korzyści, jakie może dać członkom Kółka Techniczne, zachęcał zebranych do uczęszczania na wykłady, ze swej strony przyrzekając jak najdalej idącą pomoc i współpracę.

Zebrani wysłuchali odczytu z wielkiem zainteresowaniem, nagradzając prelegenta długo niemilkącymi oklaskami.

W imieniu Zarządu Głównego przemawiał kol. **Siadak**, życząc nowej placówce powodzenia i pomyślnego rozwoju.

Kol. **Gunderman** złożył imieniem członków podziękowanie p. inż. **Kruszewskiemu** za wygłoszenie odczytu oraz przedstawicielom władz kolejowych za uczestnictwo w uroczystości.

OSWIĘCIM.

Wybór nowego Zarządu. Dn. 30 kwietnia r. b. na zebraniu Koła wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: Przewodniczący — kol. **Tobiasz Jan**, sekretarz — kol. **Piotrowski Wawrzyniec**, skarbnik — kol. **Szendera Aleksander**. Komisja Rewizyjna — kol. kol. **Maluta, Sojka i Abram**.

WARSZAWA-GDAŃSKA.

Wybór Zarządu. Dn. 20 lipca r. b. na Zebraniu Koła dokonano wyborów do nowego Zarządu, w skład którego weszli:

Przewodniczący — kol. **Skrzyński Kazimierz**, sekretarz — kol. **Jackowski Bolesław**, skarbnik — kol. **Czerwiński Bolo-**

slaw. Kom. Rew. — kol. **Kozaczkowski, Czyżewski i Fink**,

ZBĄSZYŃ.

Wybór Zarządu. Dn. 7 lipca r. b. na zebraniu Koła wybrano nowy Zarząd w następującym składzie: Przewodniczący — r. **Kryger Marjan**, sekretarz — kol. **Bartkowiak Franciszek**, skarbnik — kol. **Marciniak Ignacy**. Członkowie Zarządu — kol. kol.: **Glinkowski i Andrzejewski**.

POZNAŃ.

Zebranie Koła. Dn. 21 maja r. b. odbyło się zebranie członków Koła, w którym uczestniczył prezes Zw. kol. **Borkowski**. Na zebraniu dokonano wyborów Zarządu w osobach: kol. **Suchanek Franciszek** — przewodniczący, kol. **Klaska** — zast. przewod., kol. **Żydorowicz** — sekretarz i kol. **Nowak** — skarbnik.

Następnie Prezes Związku wygłosił referat o sytuacji gospodarczej kraju oraz poruszył sprawy organizacyjne.

NAKŁO.

Przeniesienie Koła. Z dn. 15 maja r. o. została zlikwidowana parowozownia Nakło gdzie znajdowało się koło Z. Z. M. Większa część drużyn została przetransportowana do Pruszc-Bagienicy, z której to parowozowni członkowie należeli do Koła Nakło. Wobec tego całe Koło Nakło zostało przeniesione do Pruszc-Bagienicy, gdzie dn. 23 czerwca r. b. odbyło się zebranie, na którym wybrano Zarząd w następującym składzie: przewodniczący i sekretarz — kol. **Stachowiak Stanisław**, skarbnik — kol. **Protokowicz Konrad**, Komisja Rewizyjna — kol. kol. **Guzek Jan i Jaworowski Władysław**.

ŻYWIEC. „Urzędowanie” lekarza rejonowego, p. Gruszeckiego. Ciekawe rzeczy donoszą nam z Żywca o „opiece lekarskiej”, jaką rozłącza lekarz rejonowy, p. Dr. **Gruszecki**. W grudniu ubiegłego roku jeden z członków naszych zachorował i przez żonę swoją prosił o udzielenie mu pomocy lekarskiej. P. Dr. **Gruszecki** nietylko, że nie raczył pofatygować się do chorego, lecz nawet nie wypytał żony jego o objawy choroby, a tylko służącą jego zrobiła wywiad i na tej podstawie p. **Gruszecki** zapisał lekarstwo, zresztą zupełnie nieodpowiadające chorobie. Gdy po chwilowym polepszeniu się stanu zdrowia chory udał się osobiście do tego lekarza o godz. 9-ej rano (lekarz przyjmuje od 9 — 10 rano) 15 min. musiał czekać w zimnym korytarzu, zanim został wpuszczony do poczekalni. Lekarz zjawił się o godz. 9,35 i zapytawszy co choremu brakuje, powiedział, że nie będzie go badał, że może sobie iść do innego lekarza, a na niego, jeśli mu się nie podoba, może zrobić doniesienie.

Takie wypadki obchodzenia się z pacjentami zdarzają się często.

Nadmienić należy, iż poczekalnia dla chorych jest w najwyższym stopniu nieodpowiednia. Miejsc siedzących jest tylko cztery, podczas gdy chorych schodzi się po kilkanaście osób, pozatem sąsiedztwo kuchni, której wyziewy choroby muszą wchłaniać.

Czy nie należałoby wejrzeć w te stosunki i ustrócić samowolę p. lekarza rejonowego?

WYPŁATY Z KASY GŁÓWNEJ ZZM.

W MIESIĄCU MAJU I CZERWCU 1931

ODPRAWY EMERYTALNE

Okręg Warszawski. W-wa Główna—Karkoszyński B. 200 zł., Prawdzik J. 200 zł., Bielecki E. 150 zł. — W-wa Wsch. i Wil. Piotrowski J. 1.000 zł., Gołaj J. 860 zł., — W-wa Gdańska — Kuntz J. 50 zł., W-wa Praga — Jakubowski 1.000 zł., Piotrków—Kudelski M. 400 zł., Winnicki W. 250 zł., Łódź Kaliska — Morawski J. 676,11 zł., Kozarkiewicz M. 1.000 zł., Czubek St. 1.000 zł. Kutno — Marczyński J. 800 zł., Aulich Ig. 702 zł., Milewski J. 110 zł., Nowiński St. 100 zł., Domański Z. 300 zł., Bielawski W. 100 zł., Iwanowski L. 200 zł. Skierniewice — Stawicki F. 994 zł., Krzemiński St. 1.000 zł. Kolużki — Kosiorek A. 994 zł.

Okręg Radomski. Kielce — Wiatr W. 1.000 zł., Szwedowski W. 994 zł., Majewski M. 994 zł., Lublin — Barej J. 1.000 zł., Bądarski 1.000 zł., Dyszyński L. 400 zł., Kołodziejczyk St. 994 zł., Dziewicki P. 994 zł., Strzemieszycy — Romanowski W. 994 zł., Serda J. 994 zł., Herchold 994 zł., Biernacki W. 1.030 zł., Podhajny J. 994 zł., Kolasinski W. 994 zł., Żak J. 994 zł., Skarżysko Oszczepało W. 994 zł., Serek Fr. 994 zł., Kowel — Rymarceyk 1.000 zł., Dęblin — Dąbrowski 1.000 zł.

Okręg Wileński. Wilno — Hryniewicz 1.000 zł., Szyffers 1.000 zł., Kulikowski 892 zł., Brześć n. Bug. Zamorski 1.000 zł.

Okręg Poznański. Poznań — Meyza M. 994 zł. Ostrów — Graja M. 994 zł.

Okręg Gdański. Bydgoszcz — Szytowski J. 994 zł., Witkowski 1.000 zł. Iłowo — Borzuchowski M. 994 zł.

Okręg Katowicki. Katowice — Hanke R. 1.000 zł. Tarnowskie Góry — Szczodry W. 982 zł.

Okręg Krakowski. Kraków-Płaszów — Węglarski J. 994 zł., Głowacki J. 994 zł. Dziedzice — Ziemia Fr. 994 zł. Wróbel W. 994 zł. Rzeszów — Tłuchorz J. 988 zł. Szczakowa — Holipka St. 1.000 zł.

Okręg Lwowski. Stryj — Spáth W. 994 zł., Nowakowski Wł. 994 zł., Przemyśl — Rzechorzek St. 994 zł. Rozwadów — Zieliński A. 994 zł.

Okręg Stanisławowski. Stanisławów — Zintel F. 994 zł. Chodorów — Unger J. 994 zł.

ZAPOMOGI POŚMIERTNE

W-wa Główna — Gaworski J. 650 zł. W-wa Wschodnia i Wil. — Zalewski J. 650 zł. W-wa Praga — Rymarceyk St. 650 zł.

ZAPOMOGI CHOROBY

Okręg Warszawski. Warszawa-Główna — Prawdzik J. 110 zł., Kulesza J. 58 zł., Damosz J. 64 zł., W-wa Wschodnia i Wil. — Szybalski G. 26 zł., Jaworski H. 108 zł., W-wa Praga — Kołak St. 82 zł., Piotrków — Suchocki R. 116 zł., Kudelski M. 96 zł., Wojtaszewski W. 170 zł., Częstochowa — Romanowski J. 90 zł., Rudziński A. 90 zł., Kutno — Iwanowski L. 126 zł., Smoliński W. 66 zł., Kołakowski M. 60 zł., Skierniewice — Kwaśniewski A. 12 zł., Cichocki R. 18 zł., Łódź-Fabryczna — Tereba St. 64 zł., Kolużki — Kosiorek A. 46 zł., Sompolno — Staszczak J. 36 zł., Aleksandrów — Skonieczny A. 60 zł.

Okręg Radomski. Kielce — Homaj A. 184 zł., Michniewski J. 86 zł., Gogol W. 152 zł., Lublin — Bieliński P. 58 zł., Dy-

żyński L. 30 zł., Jaszczolt B. 184 zł. Polec A. 36 zł., Boguszewski H. 68 zł. Strzemieszycy — Bańkowski A. 172 zł., Hejczyk 184 zł., Kowel — Zieliński A. 184 zł.

Okręg Wileński. Wołkowysk—Nowakowski J. zł. 80, Brześć n/Bug. — Buszyłow G. zł. 38, Andruszkiewicz St. zł. 184, Apasiewicz P. zł. 46, Zamorski A. zł. 40, Jakubowski T. zł. 136, Radoszyński W. zł. 182.

Okręg Poznański. Poznań — Anioła K. zł. 62, Leszno — Ruks M. zł. 64.

Okręg Gdański. Bydgoszcz — Kiersztyn B. zł. 100, Szulc M. zł. 120, Grudziądz — Rinkowski J. zł. 66, Iłowo — Prybe J. zł. 182, Nakło — Witkowski L. zł. 34, Kartuzy — Tomasik L. zł. 62.

Okręg Katowicki. Katowice — Kolarczyk P. zł. 20, Woźnica P. zł. 114, Hajduki Wielkie — Wienczek I. zł. 184, Maciejkowice—Nowak J. zł. 12.

Okręg Krakowski. Kraków — Skowroński J. zł. 16, Kraków - Płaszów — Prokop R. zł. 22, Nowy Sącz — Paulat E. zł. 16, Korbel A. zł. 124, Dziedzice — Kamiński zł. 50, Bielsko — Bargiel St. zł. 32, Rzeszów — Kubisty A. zł. 63, Dębica — Biulecki A. zł. 44, Szczakowa — Polański J. zł. 184, Tarnów — Urbański B. zł. 92.

Okręg Stanisławowski. Stanisławów — Frankiewicz M. zł. 184, Rolinger St. zł. 42, Czortków — Sorochtey zł. 170.

OBRONY PRAWNE.

Okręg Warszawski W-wa Praga — Piechowski J. zł. 200, Andrzejewski St. zł. 250, Zawadzki Br. zł. 200, Piotrków — Bogusz zł. 37,50, Łódź-Kaliska — Różalski R. 37,50, Skierniewice — Jankowski W. zł. 150, Siedlce — Cegłowski zł. 200, Zydlewski R. zł. 200, Aleksandrów—Skonieczny zł. 25,60.

Okręg Radomski. Kielce — Pabis J. zł. 200, Gromniak zł. 75, Skarżysko—Tarlowski St. zł. 400, Kowel — Rychliński T. zł. 50, Garnarcz M. zł. 50, Lublin — Rejn J. zł. 75, Kubicz P. zł. 75, Dęblin — Mlastek zł. 37,50.

Okręg Wileński. Wilno — Małaszewski zł. 400, Jankowski W. zł. 350.

Okręg Gdański. Tczew — Kuszewski zł. 300, Bydgoszcz — Lewandowski L. zł. 50, Wilczyński zł. 450, Toruń — Lamparski W. zł. 75, Iłowo — Szczypiński St. zł. 400.

Okręg Katowicki. Katowice — Dworaczek zł. 51,90, Rybnik — Basztoń zł. 50, Tarnowskie Góry — Kuberski zł. 37,50.

Okręg Krakowski. Rzeszów — Gregorek zł. 150, Esen zł. 200, Jasło — Stopka A. zł. 37,50.

Okręg Lwowski. Jarosaw — Majlich J. zł. 311,45, Rozwadów — Pęcak zł. 360.

Okręg Stanisławowski. Chodorów — Olejnik O. zł. 50.

ZAPOMOGI SUSPENDACYJNE.

W-wa Praga — Rydzewski A. zł. 183, Łódź - Kaliska — Nastaziak zł. 193, Lublin — Górny F. zł. 177, Kartuzy — Sulewski zł. 360, Bydgoszcz — Lewandowski zł. 90, Rzeszów — Gregorek zł. 183.

ZESTAWIENIE OGÓLNE.

Odprawy emerytalne	zł. 53.192,11
Zapomogi pośmiertne	„ 1.950,—
Zapomogi chorobowe	„ 5.416,—
Obrony prawne	„ 5.536,45
Zapomogi suspendacyjne	„ 1.176,—
	<hr/>
	zł. 67.270,56

PODZIĘKOWANIA

Wszystkim kolegom męża mojego, ś.p. **Gołka Jana**, a w szczególności p. **Prezesowi Janikowi**, za piękne słowa pożegnania, p.p. **Sacherowi i Pasierbowi** za poniesione trudy przy urzędowaniu pogrzebu — składam najserdeczniejsze podziękowanie.

Emilja Gołkowa.

**

Wzruszony do głębi serca dowodami szczerzej życzliwości okazanymi mi przez kolegów z okazji mego jubileuszu 25-letniej pracy parowozowej — poczytuję sobie za obowiązek złożyć wszystkim kolegom, a w szczególności kol. kol. **Habusowi**, **Jaskolskiemu** i **Brzezińskiemu** najserdeczniejsze podziękowanie.

Chwila ta uroczysta, miły nastrój wśród kolegów i przyjaciół oraz dowody szczerzej życzliwości pozostaną mi nazawsze w pamięci i dodadzą bodźca do dalszej owocnej pracy na niwie organizacyjnej.

Wiktor Sowiński,

Przew. Koła Z. Z. M. Aleksandrów.

**

Niniejszem składamy najserdeczniejsze podziękowanie p. Inżynierowej **Schillerowej**, kierownicze szkoły przygotowawczej (Krochmalna 42) za przygotowanie i umieszczenie synów naszych w gimnazjach państwowych.

Edmund Gros.

Jan Roczek.

**

Przewodniczącemu Koła Z. Z. M. w Szopienicach oraz kolegom z tejże parowozowni za urządzenie mi wieczoru pożegnania oraz upominek składam serdeczne podziękowanie **WWPP**. **Markofce**, pom. zaw. i dyr. **Sosnowskiemu** dziękuję za łaskawe uczestnictwo w uroczystości. Odchodząc w stan spoczynku żegnam wszystkich kolegów i współpracowników, życząc im zdrowia i wszelkiej pomyślności.

Henryk Redel.

**

Wszystkim kolegom z par. **Drohobycz** za urządzenie mi wieczoru pożegnania oraz ofiarowanie pamiątki z okazji przejścia w stan spoczynku składam najserdeczniejsze podziękowanie, w szczególności dziękuję **JW Panu Piszczekowi**, **Naczelnikowi** par. za zaszczytne uroczystości swoją obecnością. Żegnając z żalem swych kolegów i przełożonych życzę im dalszej szczęśliwej pracy.

Jan Bohdan,

b. masz. par. Drohobycz.

**

Odchodząc w stan spoczynku żegnam tą drogą **Zarząd Główny Związku** oraz wszystkich kolegów, życząc im dalszej owocnej pracy dla rozwoju Związku.

Wincenty Rott,

zaw. par. Śniatyń-Zalucze.

Kol. kol. Kuczowskiemu, Solskiemu i Switalskiemu ze Lwowa oraz kol. Rudolfowi oraz żonie jego z Krakowa za nadzwyczaj życzliwą i serdeczną opiekę, jaką otaczali syna mojego, który udał się do Lwowa i Krakowa dla zwiedzenia pamiątek tych miast — składam najserdeczniejsze podziękowanie.

Józef Lewiński,
masz. por. Warsz.-Główna.

**

Za otrzymane w roku szkolnym 1930/31 stypendjum w kwocie zł. 30. miesięcznie składam Zarządowi Gł. Związku Maszynistów najserdeczniejsze „Bóg zapłać”.

Edward Cwiklewski,
uczeń Państwowej Szkoły
Budowy Maszyn w Grudziądzu.

**

Za okazanie mi życzliwej pomocy w charakterze zapomogi bezzwrotnej składam Szan. Prezydjum Zw., a w szczególności p. Prezesowi Borkowskiemu serdeczne „Bóg zapłać”.

Zofja Skonieczna.

**

Niniejszem składam serdeczne podziękowanie Zarządowi Głównemu Z.Z.M. za udzieloną mi pomoc prawną, p. Mec. Zaczyńskiemu za pomyslnie przeprowadzenie mojej sprawy sądowej o wypadek kolejowy w Równem.

Edward Górecki,
masz. por. Zdobunów.

ZAMIANA

Pomocnik maszynisty II klasy z prawem kierowania parowozem parowozowni Kutno zamieni się na równorzędne stanowisko lub z pomocnikiem egzaminowanym w parowozowni Siedlce. Mieszkanie zapewnione.

Łaskawe zgłoszenia nadsyłać p. a. Zygmunt Sójka, parowozownia Kutno.

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

Ś. p. KOL. GOŁEK JAN.

Dn. 7.VIII.31. zginął śmiercią tragiczną podczas pełnienia swych obowiązków na parowozie ś.p. kol. Gołek Jan, członek Koła Miejscowego Z. Z. M. w Dziedzicach.

Ś. p. kol. Gołek naprawiał coś koło zderzaków i w tym czasie nadjechały inne wozy, które go zupełnie zgniotyły.

Wśród kolegów cieszył się ś.p. kol. Gołek niezwykłą sympatią i uznaniem dla swych zalet charakteru i serca. Organizacja nasza straciła w nim gorliwego członka i dobrego pracownika na niwie społecznej.

Cześć Jego Pamięci!

Ś. P. KOL. HRYNIEWICZ EDWARD.

Dn. 28.IV.31. odbył się w Wilnie pogrzeb ś.p. Hryniewicza Edwarda, członka naszego Związku, który zginął śmiercią tragiczną wskutek zamachu bombowego na st. Podbrodzie.

Smutny ten obrządek zamienił się w potężną manifestację dla pracownika ciężkiej służby kolejowej ginącego z ręki występnej na placówce państwowej.

W oddaniu ostatniej posługi cichemu pracownikowi wzięli udział przedstawiciele władz kolejowych z p. Inż. Falkowskim, Dyrektorem Kolei, przedstawiciele województwa, starostwa, organizacje społeczne ze sztandarami i orkiestry oraz tłumy pracowników kolejowych i miejscowej ludności. Nad grobem w słowach głębokich i gorących przemawiał p. Inż. Falkowski.

Ś. p. Zmarły, wierny członek naszej organizacji, zaskarbił sobie uznanie wśród kolegów z powodu niezwykłych zalet swego charakteru. Tragiczna śmierć Jego okryła żałobą nie tylko najbliższą rodzinę, ale i wszystkich kolegów jego i współtowarzyszy.

Cześć Jego Pamięci!

KOMUNIKAT

Z różnych kół zaczęły napływać rezolucje co do nowelizacji K. O. E. zaproponowanej przez Prezydjum Z. Z. M. na XI Walnym Zjeździe w kwestji założenia Kasy Pośmiertnej dla emerytów członków Z.Z.M.

Prezydjum Z.Z.M. uprasza Zarządy

Kół oraz delegatów XI Walnego Zjazdu o nieporuszanie tych kwestyj na zebraniach, gdyż w myśl uchwały XI Walnego Zjazdu Prezydjum przygotowuje w tej sprawie specjalny okólnik do wszystkich Kół; w terminie 2 mies. od daty otrzymania tego okólnika winny napłynąć do Prezydium uchwały Zebrań co do nowelizacji K. O. E.

PREZYDJUM Z. Z. M.

PORADNIA PRAWNA

Poradnia Prawna przy Radzie Zawodowej m. st. Warszawy dla członków Związków Zawodowych, czynna jest codziennie:

a) w lokalu Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Spożywczego ul. Długa 19, godz. 10—3 i 6—8.

b) w lokalu Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Metalowego, ul. Leszno 53, w godzinach 10 — 2 i 6 — 8.

c) w lokalu Rady Zawodowej m. st. Warszawy, ul. Czerwonego Krzyża Nr. 20, w godzinach 10—2 i 6 — 8^{1/2}.

Pragnący korzystać z pomocy Poradni winni okazać legitymację członkowską z wpłaconymi wkładkami.

NA RATY bez zaliczki

ZEGARY

ścienne, zegarki, pierścionki, kolczyki obrączki **CH. GUTMACHER**
Warszawa,
ul. Smocza Nr. 21 m. 7, róg Dzielnej

Stryj, największy w Polsce ośrodek handlu drzewem, pięknie nad rzeką Stryjem, u stóp Karpat położone, 40.000 mieszkańców liczące miasto Zagłębia Borysławskiego, posiada Trzyklasową Koedukacyjną Szkołę Handlową. Jest to

ŚREDNIA SZKOŁA HANDLOWA

do której przyjęci być mogą uczniowie (nice), którzy ukończyli conajmniej 3 klasy gimnazjum lub 7 klas szkoły powszechnej.

Nauka w Szkole trwa 3 lata, poczem uczniowie zdają egzamin końcowy.

Młodzież Szkoły korzysta z tych samych praw co młodzież gimnazjów pełnymi prawami państwowymi:

1. Prawo do zwrotu czesnego ze Skarbu Państwa, jeżeli są dziećmi funkcjonariuszy państwowych (kolejowych) w służbie czynnej. Ci więc mają naukę bezpłatnie.

2. 50% zniżki na kolejach państwowych.

3. Absolwenci Szkoły otrzymują w służbie państwowej (kolejowej, skarbowej, administracyjnej, sądowej i t. d.) taką samą kategorię, jak maturzyści gimnazjów, a więc kat. 11 urzędników ze średnim wykształceniem.

4. Absolwenci korzystają z takich praw w służbie wojskowej, jak absolwenci 6 klas gimnazjum.

W Szkole kształcą się około 200 młodzieży ze wszystkich dzielnic Polski. Do wpisu należy przesłać ostatnie świadectwa szkolne, wyciąg metr. oraz zł. 20.— tyt. jednorazow. niezwrotnego wpisowego.

Młodzież zamiejscowa mieszka w bursie dla chłopców za opłatą zł. 60.— bądź w internacie dla dziewcząt za zł. około 70.—, bądź na stancjach prywatnych, które są tańsze.

Na żądanie dalsze informacje i prospekt. Listy adresować należy: Trzyklasowa Koed. Szkoła Handlowa F. Swiderskiego, Stryj, Trybunalska 24. Stryj leży na linii kolejowej Lwów-Ławoczne.

CENY OGŁOSZEN: Cała strona — zł. 400.—, 1/2 strony — zł. 250.—, 1/3 strony — zł. 180.—, 1/4 strony — zł. 150.—, 1/5 strony — zł. 85.—, 1/10 strony — zł. 45.—.

Wydawca: Zaw. Zw. Maszyn. Kolej.

Red. odpow. Wacław Siadak.

Oddito w drukarni „Robotnika”, Warecka 7